

25. nedeľa C

Predovšetkým pripomínam, nech sa konajú prosby, modlitby, orodovania a vďaky za všetkých ľudí. (1 Tim 2,1)

Prvé čítanie

Kniha proroka Amosa 8,4-7

Čujte vy, čo šliapete po chudákoch a nivočíte bedárov v krajine. Hovoríte: "Kedy prejde novomesiac, aby sme mohli predávať obilie, a sobota, aby sme mohli otvoriť sýpky, zmenšovať mieru, zvyšovať cenu a používať falošné váhy? Aby sme mohli kupovať chudáka za peniaze, bedára za pár topánok – a predať aj smeti z obilia?"

Pán sa zaprisahal na slávu Jakuba: "Nikdy nezabudnem na nijaký ich skutok."

Druhé čítanie

1. list Timotejovi 2,1-8

Milovaný, predovšetkým pripomínam, nech sa konajú prosby, modlitby, orodovania a vďaky za všetkých ľudí; za kráľov i za všetkých, ktorí majú moc, aby sme mohli žiť tichým a pokojným životom vo všetkej zbožnosti a počestnosti. Toto je dobré a milé Bohu, nášmu Spasiteľovi; on chce, aby všetci ľudia boli spasení a dospeli k poznaniu pravdy.

Lebo jeden je Boh, jeden je aj Prostredník medzi Bohom a ľuďmi – Človek Kristus Ježiš, ktorý vydal samého seba ako výkupnú obeť za všetkých: svedectvo v pravom čase! A ja som bol ustanovený za jeho hlásateľa a apoštola – pravdu hovorím, neklamem –, za učiteľa pohanov vo viere a v pravde.

Chcem, aby sa mužovia modlili na každom mieste a dvíhali čisté ruky bez hnevu a hádok.

Evanjelium

Lukáš 16,10-13

Ježiš povedal svojim učeníkom: "Kto je verný v maličkostiach, je verný aj vo veľkom. Kto je nepoctivý v maličkostiach, je nepoctivý aj vo veľkom. Ak ste teda neboli verní pri márnej mamone, kto vám zverí pravé bohatstvo? Ak ste neboli verní v cudzom, kto vám dá, čo je vaše?"

Nijaký sluha nemôže slúžiť dvom pánom. Buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridŕžať a druhým pohrdne. Nemôžete slúžiť aj Bohu aj mamone."

Na zamyslenie

"Ten, kto má všetkého hojnosť, ľahko zabúda na Pána." (Don Bosco). Takýto životný postoj a jeho dôsledky neplatia len pre túto dobu. Hovorí o tom aj prvé čítanie: bohatí budú stále bohatší a chudobní stále chudobnejší. Luxusný životný štýl vyššej vrstvy je udržiavaný vykorisťovaním malých ľudí. Falšovanie váhy a manipulácia s kvalitou tovaru je na dennom poriadku. Dni odpočinku, dni, keď sa nepracuje sú považované stále viac ako dni neprinášajúce žiadny zisk. Kupujú sa bezmocní, chudobných robíme závislých na sebe a to tým, že na ich pôžičky navyšujeme úroky a tým ich dostávame do špirály dlžôb ... Sotva sa dá veriť, že tento text je takmer 3000 rokov starý! Diskusia o možnom zrušení voľnej nedele a sviatkov, korupcia a klamstvo v politike a hospodárstve, globalizácia na úkor slabých, ponechávajúce dlhy, toto všetko, ako sa zdá nepoukazuje na to, že by sa presadil Boží hospodársky poriadok. Pritom je jasná základná výpoveď: klamstvo, podvod, vykorisťovanie je v Božích očiach zločin. Tak ako vždy, Božia spravodlivosť stojí na strane slabých. Prorok Amos je ten, ktorý tvrdo, nepríjemne, ostro, odvážne a presne pomenúva vykorisťovanie, porušenie práva, plytvanie a márnenie ... Aj súčasní proroci, ktorí sa nehanbia pomenúvať činy a zodpovedných za ne pravým menom, sú umlčovaní a nie zriedka musia za to zaplatiť dokonca vlastným životom.

Naproti tomu príbeh o nespravodlivom správcovi v evanjeliu, v ktorom Ježiš zdanlivo chváli jeho podvodnícke správanie, pôsobí ako protiúder do tváre. Je to príbeh, ktorý nás dlho a intenzívne vnútorne zamestnáva, nedá nám pokoja, a ktorý sa nedá len tak rýchlo vysvetliť. Tento príbeh má mimoriadne veľa vrstiev, úrovní a preto potrebuje, aby sme ho často prežuli, aby sa nám rozjasnil v malých porciách. Pritom je však isté, že Ježiš vo svojich príbehoch nikdy nechváli neprávo, nespravodlivosť. Musíme sa preto pýtať na skrytý, prekvapujúci význam tohto príbehu a pozrieť sa na to, ako sa to dá spojiť s Božou spravodlivosťou.

Značnou pomocou nám môžu byť pritom tieto myšlienky:

– Aj keď správca je zobrazený ako nečestný, je pochválená jeho cieľavedomosť. Na príklade "človeka zo sveta" chce nás Ježiš možno trojako poučiť: využiť čas, pokiaľ máme ešte možnosť. Pracovať v prítomnosti na našej budúcnosti. Rozhodnúť sa pre potrebnú životnú zmenu skôr, než bude neskoro.

– To, čo urobí správca je možno akt znovuzavedenia práva a spravodlivosti oproti bývalému neprávu a nehanebným vykorisťovateľským úžerníkom, aj keď úmysly správcu nie sú vôbec šľachetné, jeho správanie vychádza totiž z hroziacej osobnej zúfalej situácie.

– "Deti svetla" sú vyzývané prehodnotiť svoje konanie. Možno je tento príbeh pozvaním evanjelistu Lukáša aj pre nás, konať v súlade s podmienkami, podľa situácie a urobiť koniec núdzi vo svete v rámci našich možností.

– Pozornosť sa presunie v príbehu zo správcu na bohatstvo. Toto bohatstvo nesie meno "nespravodlivé". Pokiaľ je chudoba, každé bohatstvo je nespravodlivé, pretože hromadíme sami pre seba.

– Bohatstvo je nielen nespravodlivé, ale aj nebezpečné, pretože zvädza ľahko k nespoľahlivosti a nespravodlivosti. Kto má veľa, možno navonok pôsobí bohato, ale bohatší je však určite len ten, kto menej potrebuje. Úplne najbohatší je však ten, kto má slobodu, kto je slobodne veľa rozdáva.

– "Mamona" (= aramejský výraz pre nečestný zisk a podvodnícke usilovanie o zisk) stojí v protiklade k Bohu. Považovať oboje za bohov a obom slúžiť je nemožné, stojí v protiklade, vylučuje sa to. Pre čo sa rozhodneme my? Čo si vyberieme my?

25. nedeľa C

*Predovšetkým pripomínam,
nech sa konajú prosby, modlitby, orodovania
a vďaky za všetkých ľudí. (1 Tim 2,1)*

Prvé čítanie

Knihá proroka Amosa 8,4-7

Čujte vy, čo šliapete po chudákoch a nivočíte bedárov v krajine. Hovoríte: "Kedy prejde novomesiac, aby sme mohli predávať obilie, a sobota, aby sme mohli otvoriť sýpky, zmenšovať mieru, zvyšovať cenu a používať falošné váhy? Aby sme mohli kupovať chudáka za peniaze, bedára za pár topánok – a predať aj smeti z obilia?" Pán sa zaprisahal na slávu Jakuba: "Nikdy nezabudnem na nijaký ich skutok."

Druhé čítanie

1. list Timotejovi 2,1-8

Milovaný, predovšetkým pripomínam, nech sa konajú prosby, modlitby, orodovania a vďaky za všetkých ľudí; za kráľov i za všetkých, ktorí majú moc, aby sme mohli žiť tichým a pokojným životom vo všetkej zbožnosti a počestnosti. Toto je dobré a milé Bohu, nášmu Spasiteľovi; on chce, aby všetci ľudia boli spasení a dospeli k poznaniu pravdy. Lebo jeden je Boh, jeden je aj Prostredník medzi Bohom a ľuďmi – Človek Kristus Ježiš, ktorý vydal samého seba ako výkupnú obeť za všetkých: svedectvo v pravom čase! A ja som bol ustanovený za jeho hlásateľa a apoštola – pravdu hovorím, neklamem –, za učiteľa pohanov vo viere a v pravde. Chcem, aby sa mužovia modlili na každom mieste a dvíhali čisté ruky bez hnevu a hádok.

Evanjelium

Lukáš 16,1-13

Ježiš povedal svojim učeníkom: "Istý bohatý človek mal správcu, ktorého uňho obžalovali, že mu márne majetok. Zavolať si ho a povedal mu: Čo to počúvam o tebe? Vydaj počet zo svojho správcovstva, lebo už nemôžeš byť správcom.

Správca si povedal: Čo budem robiť, keď ma môj pán zbavuje správcovstva? Kopať nevládzem a žobrať sa hanbím. Viem, čo urobím, aby ma niekto prijal do svojho domu, keď ma zbavia správcovstva.

Zavolať si dlžníkov svojho pana, jedného po druhom a vravel prvému: Koľko dlhuješ môjmu pánovi? On povedal: Sto kadí oleja. Vravel mu: vezmi svoj úpis, rýchlo si sadni a napíš päťdesiat. Potom vravel druhému: A ty koľko dlhuješ? Odpovedal: Sto meríc pšenice. Vravel mu: Vezmi svoj úpis a napíš osemdesiat!

A pán pochválil nepoctivého správcu, že si opatrne počínal. Synovia tolioto sveta sú vo svojom pokolení chytrejší ako synovia svetla.

Aj ja vám hovorím: Robte si priateľov z márnej mamony, aby vás, až jej nebude, prijali do večných príbytkov.

Kto je verný v maličkostiach, je verný aj vo veľkom. Kto je nepoctivý v maličkostiach, je nepoctivý aj vo veľkom. Ak ste teda neboli verní pri márnej mamone, kto vám zverí pravé bohatstvo? Ak ste neboli verní v cudzom, kto vám dá, čo je vaše?
Nijaký sluha nemôže slúžiť dvom pánom. Buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridržať a druhým pohrdne.
Nemôžete slúžiť aj Bohu aj mamone."

Na zamyslenie

"Ten, kto má všetkého hojnosť, ľahko zabúda na Pána." (Don Bosco). Takýto životný postoj a jeho dôsledky neplatia len pre túto dobu. Hovorí o tom aj prvé čítanie: bohatí budú stále bohatší a chudobní stále chudobnejší. Luxusný životný štýl vyššej vrstvy je udržiavaný vykorisťovaním malých ľudí. Falšovanie váhy a manipulácia s kvalitou tovaru je na dennom poriadku. Dni odpočinku, dni, keď sa nepracuje sú považované stále viac ako dni neprinášajúce žiadny zisk. Kupujú sa bezmocní, chudobných robíme závislých na sebe a to tým, že na ich pôžičky navyšujeme úroky a tým ich dostávame do špirály dlžôb ... Sotva sa dá veriť, že tento text je takmer 3000 rokov starý! Diskusie o možnom zrušení voľnej nedele a sviatkov, korupcia a klamstvo v politike a hospodárstve, globalizácia na úkor slabých, ponechávajúce dlhy, toto všetko, ako sa zdá nepoukazuje na to, že by sa presadil Boží hospodársky poriadok. Pritom je jasná základná výpoveď: klamstvo, podvod, vykorisťovanie je v Božích očiach zločin. Tak ako vždy, Božia spravodlivosť stojí na strane slabých.

Prorok Amos je ten, ktorý tvrdo, nepríjemne, ostro, odvážne a presne pomenúva vykorisťovanie, porušenie práva, plytvanie a márnenie ... Aj súčasní proroci, ktorí sa nehanbia pomenúvať činy a zodpovedných za ne pravým menom, sú umlčovaní a nie zriedka musia za to zaplatiť dokonca vlastným životom.

Naproti tomu príbeh o nespravodlivom správcovi v evanjeliu, v ktorom Ježiš zdanlivo chváli jeho podvodnícke správanie, pôsobí ako protiúder do tváre. Je to príbeh, ktorý nás dlho a intenzívne vnútorne zamestnáva, nedá nám pokoja, a ktorý sa nedá len tak rýchlo vysvetliť. Tento príbeh má mimoriadne veľa vrstiev, úrovní a preto potrebuje, aby sme ho často prežili, aby sa nám rozjasnil v malých porciách. Pritom je však isté, že Ježiš vo svojich príbehoch nikdy nechváli neprávú, nespravodlivosť. Musíme sa preto pýtať na skrytý, prekvapujúci význam tohto príbehu a pozrieť sa na to, ako sa to dá spojiť s Božou spravodlivosťou.

Značnou pomocou nám môžu byť pritom tieto myšlienky:

- Aj keď správca je zobrazený ako nečestný, je pochválená jeho cieľavedomosť. Na príklade "človeka zo sveta" chce nás Ježiš možno trojako poučiť: využiť čas, pokiaľ máme ešte možnosť. Pracovať v prítomnosti na našej budúcnosti. Rozhodnúť sa pre potrebnú životnú zmenu skôr, než bude neskoro.
- To, čo urobí správca je možno akt znovuzavedenia práva a spravodlivosti oproti bývalému neprávú a nehanebným vykorisťovateľským úžernikom, aj keď úmysly správcu nie sú vôbec šľachetné, jeho správanie vychádza totiž z hroziacej osobnej zúfalej situácie.
- "Deti svetla" sú vyzývané prehodnotiť svoje konanie. Možno je tento príbeh pozvaním evanjelistu Lukáša aj pre nás, konať v súlade s podmienkami, podľa situácie a urobiť koniec núdzy vo svete v rámci našich možností.
- Pozornosť sa presunie v príbehu zo správcu na bohatstvo. Toto bohatstvo nesie meno "nespravodlivé". Pokiaľ je chudoba, každé bohatstvo je nespravodlivé, pretože hromadíme sami pre seba.
- Bohatstvo je nielen nespravodlivé, ale aj nebezpečné, pretože zvädza ľahko k nespoľahlivosti a nespravodlivosti. Kto má veľa, možno navonok pôsobí bohato, ale bohatší je však určite len ten, kto menej potrebuje. Úplne najbohatší je však ten, kto má slobodu, kto je slobodne veľa rozdáva.
- "Mamona" (= aramejský výraz pre nečestný zisk a podvodnícke usilovanie o zisk) stojí v protiklade k Bohu. Považovať oboje za bohov a obom slúžiť je nemožné, stojí v protiklade, vylučuje sa to. Pre čo sa rozhodneme my? Čo si vyberieme my?